

Preventivní program školy

STŘEDISKO: Trutnov

2024/2025

Informace o škole:

Název a adresa: Česká lesnická akademie Trutnov, střední škola a vyšší odborná škola
Lesnická 9, 541 11 Trutnov

Ředitel:

Ing. Miloš Pochobradský
Tel: +420 603 496 705
Email: pochobradsky@clatrutnov.cz

Zástupce ředitele:

Ing. Tomáš Herčík
Tel: +420 603 581 657
Email: hercik@clatrutnov.cz

Výchovný poradce:

Mgr. Radka Jirmannová
Tel: +420 777 208 950
Email: jirmannova@clatrutnov.cz

Školní metodik prevence:

Jiřina Jiroušová, DiS
Tel: +420 737 618 897
Email: jirousova@clatrutnov.cz

Vedoucí vychovatel domova mládeže při ČLA Trutnov:

Mgr. Martin Kuhn
Tel: +420 731 581 259, +420 499 811 413
Email: kuhn@clatrutnov.cz

Charakteristika školy:

Česká lesnická akademie v Trutnově je škola, která poskytuje střední vzdělání v oblasti lesnictví a ochrany přírody v učebních a maturitních oborech ukončených závěrečnou a maturitní zkouškou. Hlavní budova se nachází v ulici Lesnická 9 v blízkosti centra města Trutnova. Lesnická škola stojí na okraji krásného a dendrologicky velmi významného městského parku. Sídlo školního polesí leží v ulici K Bělidlu 478. Další důležitou součástí je středisko ve Svobodě nad Úpou v ulici Horská 134., kde probíhá výuka učňovských oborů. Tento preventivní program je vytvořen pro pracoviště v Trutnově. Součástí školy v Trutnově je také internát.

Úvod:

Tento preventivní program je vypracován v souladu s dlouhodobou strategií prevence rizikového chování. Program je realizován na České lesnické akademii v Trutnově a navazuje na preventivní práci z minulých let.

Zaměřuje se hlavně na primární a sekundární prevenci rizikového chování rozdělující se především na nespecifickou prevenci (sportovní aktivity, volnočasové aktivity, kurzy, praxe, apod.) a specifickou prevenci (aktivity cíleně zaměřené na konkrétní rizikové jevy – besedy, přednášky, videopořady, interaktivní programy).

Primární prevence

- omezení možnosti vzniku a rozvinutí různých forem rizikového chování
- předávání informací o nebezpečí návykových látek a ochraně před omamnými a psychotropními látkami a jedy
- prevence intolerance nevhodného chování žáků vůči sobě navzájem, prevence šikany a násilí
- prevence vandalismu
- rozvíjení sociálních dovedností (projevy slušného chování, efektivně komunikovat, pozitivně se prosazovat, obhajovat vlastní názor, řešit problémy, posilovat sebevědomí, bránit se manipulaci, pozitivně přistupovat ke svému zdraví, životu ve společnosti)

Sekundární prevence

- včasné podchycení žáků s počátečními projevy rizikového chování
- spolupráce s třídními učiteli, výchovným poradcem, rodiči
- kooperace s odborníky, institucemi
- diagnostika příčin a závažnosti aktuálního stavu

- zahájení adekvátního terapeutického procesu

Charakteristika cílů preventivního programu

Cílem preventivního programu je snaha snížit riziko a vlivy, které narušují zdravý vývoj žáků, nejen ve školním prostředí, ale i mimo ni. Největšími problémy dnešní doby jsou: šikana, násilí, alkoholismus, kouření, virtuální závislosti, záškoláctví, drogové závislosti, zneužívání anabolik a dalších medikamentů, kriminalita a delikvence, vandalismus, patologické hráčství, projevy xenofobie, rasismu, antisemitismu, sebepoškození, poruchy příjmu potravy. Konkrétní projevy těchto sociálních patologií se na naší škole vyskytují jen velmi omezeně a příležitostně. Mezi nejčastější problémy, které řešíme, jsou: alkoholismus a kouření, drogové závislosti, šikana a násilí, záškoláctví, virtuální závislosti.

V prevenci a v řešení problémů spolupracuje školní metodik prevence s výchovným poradcem, vedením školy, třídními učiteli, jednotlivými pedagogy a s odbornými organizacemi mimo školu. Vedení školy a celý pedagogický sbor je seznamován s preventivním programem školy a s jeho plněním, resp. s problémy, které se v oblasti sociálně patologických jevů na škole vyskytují. Vyučující jednotlivých předmětů zařazují problematiku sociálně patologických jevů do vhodných témat vyučovacích hodin svých předmětů a svým morálními i životními postoji jdou žákům příkladem. Žáci se podílejí na vytváření estetického a ekologického prostředí, na udržování pořádku, na výzdobě atd. Jsou vedeni ke spoluzodpovědnosti a účasti na prezentaci školy.

Prevence se týká výchovné i výukové složky vzdělávání a směřuje k pozitivnímu ovlivnění klimatu třídy. Upřednostňuje se podpora všestranného rozvoje žáků. To vše i častá přátelskost vede ke změně motivace žáků i pedagogů a tím i ke změně chování. Zřetel je brán na slušné chování žáků s vrstevníky, s učiteli, s ostatními zaměstnanci školy a s veřejností. Škola podporuje všestranný rozvoj žáků, posiluje jejich kladné postoje. Prevence zahrnuje všechny osoby školy. Je komplexní, systémová a dlouhodobá.

Dlouhodobé cíle

- prevence rizikového chování: formování postojů k sociálně nežádoucímu a rizikovému chování a podpora již zformovaných zdravých postojů. Předcházet užívání návykových látek, včetně alkoholu, tabáku
- právní a etická výchova žáků (tolerance, úcta, osvojování společenských norem)
- výchova žáků ke zdravému životnímu stylu a podněcování žáků k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem
- environmentální výchova
- zvyšování standardu v komunikaci učitel – žák
- rozvíjení sociálních dovedností (komunikace, vztahy mezi lidmi, odpovědnost za své chování, odolnost proti stresu, samostatné rozhodování, schopnost týmové práce,

schopnost řešit problémy, posilování sebevědomí, význam a smysl lesnického povolání, rozvoj lesnické tradice a hrdosti při vykonávání odborné práce, ...)

- vzdělávání žáků i pedagogických pracovníků v problematice rizikových forem chování
- spolupráce učitelů při tvorbě preventivního programu školy
- prohloubení spolupráce a zlepšení komunikace školy s rodiči

Krátkodobé cíle

- působení na věkovou kategorii žáků v rozsahu 15–21 let, která je ohrožena vzhledem k prostředí, ve kterém se pohybuje i vzhledem ke společnosti, se kterou se stýká mimo školu
- podpoření vzájemných nápadů učitelů
- monitorování vztahů ve třídách (přátelství, spolupráce, pozitivní klima třídy)

Cíle pro pedagogické pracovníky ve vztahu k žákům

- zařazovat primární prevenci do běžné výuky
- být pozitivní v přístupu k žákům
- učit smysluplně a přiměřeně
- vyučovat za aktivní účasti žáků
- spolupracovat, motivovat, být spravedlivý
- sebezvzdělávat se v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- předávat informace o zdravém životním stylu žákům, rodičům
- předávat zkušenosti v oblasti prevence
- důsledně trvat na dodržování školního řádu

Cíle pro třídní učitele

- být sociálním manažerem třídy jako sociální skupiny
- mít pravidelný kontakt se třídou
- pomáhat řešit školní i osobní problémy žáků
- podporovat vícedenní pobytové aktivity
- podchycovat nežádoucí projevy chování
- pomáhat zvládat náročnou fyzickou a psychickou zátěž
- podporovat vzájemnou pomoc

Cíle pro žáky

- umět posoudit rizika, která sociálně patologické jevy a rizikové chování přinášejí, jejich vliv na zdraví, budoucí zaměstnání i úroveň vzdělání
- mít zodpovědný přístup k životu, zdraví, vlastní morálce a osobním hodnotám
- chápat význam vlastního zodpovědného chování vůči rodičům a společnosti
- dokázat nalézt pomoc sobě i druhým
- umět si vytvořit vlastní postoje, nenechat se negativně manipulovat druhými
- znát právní důsledky svého jednání

Činnosti nutné k dosažení cíle

Prevence se týká výchovné i výukové složky vzdělávání a směřuje k pozitivnímu ovlivnění klimatu třídy. Upřednostňuje se podpora všestranného rozvoje žáků. To vše i častá přátelskost vede ke změně motivace žáků i pedagogů a tím i ke změně chování. Zřetel je brán na slušné chování žáků s vrstevníky, s učiteli, s ostatními zaměstnanci školy a s veřejností. Škola podporuje všestranný rozvoj žáků, posiluje jejich kladné postoje. Prevence zahrnuje všechny osoby školy. Je komplexní, systémová a dlouhodobá.

Výchova

- výchovné působení na studenty během vyučování a veškeré školní činnosti

Osobní příklad učitelů

- rozhodujícím prvkem úspěšnosti preventivního působení jsou pedagogové, kteří svou erudicí i svými životními a morálními postoji reprezentují hodnoty potřebné při výchově studentů k pozitivním životním postojům, ke zdravému životnímu stylu

Výuka

- výuka je důležitějším prostředkem, jak dosáhnout cílů vytýčených v jednotlivých bodech preventivního programu
- uvedená témata primární prevence žáci absolvují v rámci normální výuky, praxe nebo pravidelných školních aktivit jako jsou projektové dny, exkurze, besedy, výjezdové akce,...
- některá témata se probírají opakovaně a ve více předmětech.

Preventivní program pro žáky

Specifické činnosti:

1. Diskusní besedy s odborníky:

- Forenzní psychologie (4. ročník)
- Návštěva soudního řízení, beseda se soudkyní (2. ročník)
- „Jeden Svět“ - festival dokumentárních filmů o lidských právech

2. Interaktivní programy:

- Stolování (1. ročník)
- Den s Červeným křížem (1. ročník)
- Taneční kurz

3. Jiné:

- Informativní nástěnka – umístěna na chodbě školy

Nespecifická prevence:

1. Seznamovací:

- Odpoledne pro žáky 1. ročníků (září)

2. Sportovní programy:

- Běžecké závody: 1. školní den (všechny ročníky)
- Lyžařský kurz (1. ročník)
- Sportovní kurz dle výběru (2. ročník)
- Zahraníční zájezd dle výběru (3. ročník)

3. Kulturní programy:

- Návštěva divadelního představení dle výběru (všechny třídy)
- Hubertská zábava (organizuje 3. ročník)
- Maturitní ples (organizuje 3. ročník)
- Vánoční besídka školy (všechny třídy)

4. Odborné programy lesnické práce:

- Exkurze - průběžné (všechny třídy)
- Exkurze - týdenní – 4. ročník
- Zahraníční praxe (zájemci)

Lesní pedagogika

5. Jiné

Soutěže, Olympiády, Reprezentace školy, informativní nástěnka- umístěna na chodbě

Doplňkové aktivity (kroužky) pro žáky:

Myslivecký kroužek

Trubačský kroužek

Včelařský kroužek

Pracovní kroužek

Střelecký kroužek

Preventivní program pro pedagogické pracovníky

- Průběžné informování pedagogických pracovníků školním metodikem prevence o novinkách, změnách v oblasti prevence na pravidelných poradách
- Samostudium:
- Metodické konzultace s ŠMP (dle potřeby)
- Metodické konzultace pro učitele s psycholožkou PPP (dle potřeby)

Preventivní programy pro rodiče a zákonné zástupce

- Třídní schůzky
- Možnost konzultací či řešení problémových situací (dle domluvy, TU, ŠMP, VP)
- Metodické konzultace s psycholožkou PPP (dle domluvy)

Spolupráce s organizacemi a institucemi:

- **Spolupráce s odbornými zařízeními v Trutnově**
 - Pedagogicko-psychologická poradna (PPP), pracoviště Trutnov (tel: 499 813 080, 605 448 327)
 - Středisko výchovné péče (SVP), VARIANTA v Trutnově (tel: 491 521 519, 731 389 631)
 - Orgán sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD) v Trutnově (tel: 499 803 152)
 - Policie ČR

- **Spolupráce s jinými odbornými zařízeními**

- PPP **Hradec Králové**, Na Okrouhlíku 1371/30, 500 02,
- PPP **Jablonec nad Nisou**, Smetanova 66, tel: 602 102 833
- PPP **Jičín**, Fortna 39, 506 01, tel: 493 533 505
- PPP **Náchod**, Smiřických 1237, 547 01, tel: 777 868 411
- SPC **Ústí nad Orlicí**, Lázeňská 206, 562 01, tel: 465 523 715
- PPP **Liberec**, Truhlářská 3, 460 01, tel: 482 710 517
- PPP **Pardubice**, Sukova třída 1260, 530 02, tel: 466 410 327
- PPP **Kolín**, Kutná Hora, Jakubská 83, tel: 731 417 146
- PPP **Ústí nad Labem**, Čelakovského 703/2, tel: 475 532 803

Závěr:

Školní strategie prevence rizikového chování je součástí školních vzdělávacích programů, které vychází z rámcových vzdělávacích programů pro obory Lesnictví, Ekologie a životní prostředí, a Mechanizace a služby. Účastní se jich všichni zaměstnanci školy (pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci), žáci, rodiče a externí odborníci. V rámci školní strategie prevence rizikového chování je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence rizikového chování a výcvik v sociálních dovednostech, preferovat přístupy zaměřené do oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Naše preventivní aktivity na sebe navazují, jsou kontinuální a komplexní, preferujeme interaktivní programy v menších skupinách jednotlivých tříd. Program bere zřetel na věk a osobní charakteristiky jedinců a na vytváření dobrého klimatu v každé třídě, a tím i v celé škole. Preventivní program a jím nastavené aktivity budou mít smysl jedině tehdy, když všichni zúčastnění budou vidět smysluplnost svého konání. A o to se naše škola intenzivně snaží.